

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Факультет соціології
Кафедра галузевої соціології

« 28 » 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

для студентів

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 054 Соціологія
Освітній рівень: Бакалавр
Освітня програма: Соціальні технології
Вид дисципліни: обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2020/21
Семестр: 4
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання : українська
Форма заключного контролю: іспит

Викладач: проф. Туленков М.В.

Пролонговано: на 2021/22 н.р. Червінська Т.Г. « 28 » 2021 р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20 / н.р. () « » 20 р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Розробник: Туленков Микола Васильович, професор кафедри галузевої соціології, доктор соціологічних наук, професор,

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
В.о. зав. кафедри галузевої соціології
Безрукова О.А.

Протокол № від « 28 » 08 2020 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г. Червінська Т.Г.
(підпис)

1. Мета дисципліни – надання студентам міцних знань з теорії соціального менеджменту та набуття ними відповідних умінь і навичок застосування отриманих знань у своїй практичній соціально-управлінській діяльності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- 1) знання основних положень загальної соціології, логіки та інформаційних технологій у соціології;
- 2) володіння елементарними навичками програмування соціологічних досліджень та використання емпіричних методів соціологічного аналізу.

3. Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Основи соціального менеджменту» входить до циклу професійної підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр», спеціальності «соціологія», освітньої програми «соціальні технології». Дисципліна передбачає вивчення наукових засад, понятійно-категоріального апарату, генезису, закономірностей, принципів і функцій соціального менеджменту, а також особливостей, форм і методів управління соціальними об'єктами і процесами в сучасному суспільстві.

У перебігу вивчення даної дисципліни передбачається набуття студентами навичок роботи з сучасною науковою літературою, критичного осмислення першоджерел, оцінювання пізнавальних можливостей соціальних концепцій сучасного менеджменту, а також здатностей володіння методологічним інструментарієм соціології та іншими інноваційними засобами дослідження суб'єктів управлінської діяльності в умовах суспільних трансформацій.

Програма дисципліни складається з двох взаємопов'язаних і змістових частин: *частина 1* «Вступ до теорії соціального менеджменту»; *частина 2* «Технології організації соціального менеджменту».

4. Завдання (навчальні цілі):

- надання студентам міцних знань про науковий статус, структуру, предметне поле, основні концепції, поняття та категорії, закони, принципи, методи і функції, ключові напрями перспективних досліджень і місце теорії соціального менеджменту в системі сучасного наукового знання;
- набуття ними необхідних умінь і навичок застосування соціологічного підходу до аналізу соціальних механізмів функціонування та розвитку структур менеджменту, вивчення поведінки індивідів і соціальних груп як суб'єктів організаційно-управлінської діяльності в сучасному суспільстві;
- розширення в студентів наукового кругозору щодо характеру, особливостей та ролі систем менеджменту в соціально-економічному розвитку суспільного буття, а також стосовно створення необхідних умов для впровадження ефективних механізмів організації управлінської діяльності у транзитивному суспільстві.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- ЗК10. Здатність набувати сучасних знань, займатися самоосвітою.
- ФК5. Здатність до самостійного пошуку та критичного оцінювання, аналізу та узагальнення соціальної інформації з різних джерел.
- ФК15. Здатність прогнозувати розвиток соціальних процесів в організаціях, галузях та регіонах.
- ФК24. Вміння використовувати соціальні технології для аналізу соціальних потреб різних суспільних груп та розвитку соціальної сфери суспільства.
- ФК25. Навички застосування соціальних технологій для управління соціально-економічними відносинами

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання: (1) знати; 2) вміти; 3) комунікація; 4) автономність та відповідальність		Форми викладання та навчання	Методи оцінки та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати науковий статус, предметне поле, генезис, основні моделі та концепції, структуру, функції та понятійний апарат теорії соціального менеджменту	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	10
1.2	Знати закони, принципи, соціальні механізми формування та розвитку систем соціального менеджменту	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	20
2.1	Вміти аналізувати діяльність різних організаційних структур і поведінку суб'єктів управління в умовах суспільних трансформацій	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	10
2.2	Вміти виокремлювати головні проблеми та механізми функціонування, а також тенденції розвитку організаційних систем менеджменту	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	15
3	Вміти організувати та презентувати індивідуальний науково-дослідний проект з вивчення різних аспектів діяльності суб'єктів управління	самостійна робота, презентація науково-дослідного проекту	презентація науково-дослідного проекту, самостійна робота	15
4	Вміти самостійно здійснювати аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність, спрямовану на дослідження соціального менеджменту	практичні заняття, науково-дослідний проект, самостійна робота	тематична доповідь, науково-дослідний проект	30

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3	4
при3. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземною / іноземними мовами, фахово використовуючи соціологічну термінологію.	+	+	+	+	+	+
при15. Планувати та ефективно використовувати час, працювати самостійно, систематично підвищувати свій професійний рівень шляхом самоосвіти. Порівнювати та узагальнювати результати соціологічних досліджень.	+	+	+	+	+	+
при21. Аналізувати існуючий досвід впровадження соціальних технологій.			+	+	+	+
при29. Визначати та запроваджувати соціальні технології для формування кадрового потенціалу організації.		+	+	+	+	
при32. Застосовувати соціальні технології для управління соціально-економічними відносинами.	+		+	+		+

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання знань студентів:

- **семестрове оцінювання:**

1. оцінювання активної роботи студентів (усних відповідей, тематичних доповідей, дослідних завдань) під час проведення практичних занять (РН1.1; РН1.2; РН2.1; РН2.2; РН3) –20/12 балів;

2. виконання двох контрольних робіт (РН1.1; РН1.2; РН2.1; РН2.2; РН4) – **20/12 балів**, (2 контрольні роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних балів за кожною);
3. виконання та презентація результатів індивідуального науково-дослідного проекту (РН3; РН4) – **20/12 балів**, тобто максимум 15 балів (і мінімум 9 балів) за результат виконання проекту та максимум 5 балів (і мінімум 3 бали) за презентацію отриманих результатів.

- **підсумкове оцінювання: письмовий іспит за білетом**, який містить 4 (чотири) питання (РН1.1; РН1.2; РН2.1; РН2.2) - **максимально 40 балів** (10 максимальних балів або 6 мінімальних балів за кожне питання). Мінімальна оцінка успішного складання іспиту становить – **24 бали**.

- **умови допуску до підсумкового іспиту:** студент не допускається до іспиту, якщо протягом семестру він набрав менше ніж **36 балів**; такий студент допускається до іспиту за умови написання комплексної контрольної (реферативної) роботи, яка за своїм змістом і обсягом має відповідати кількості неопрацьованих ним тем дисципліни протягом семестру.

7.2. Організація оцінювання:

1. Практичні заняття оцінюються за фактом їх реального проведення, а бали накопичуються студентами протягом усього семестру.
2. Контрольна робота 1 виконується студентами самостійно в межах практичного заняття після вивчення тем 1-5.
3. Контрольна робота 2 виконується студентами самостійно в межах практичного заняття після вивчення тем 6-12.
4. Індивідуальний науково-дослідний проект виконується кожним студентом у межах самостійної роботи протягом усього семестру та презентується ним персонально під час проведення 2-х останніх практичних занять за графіком навчального процесу.

7.3 Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Частина 1 «Вступ до теорії соціального менеджменту»				
1	Науковий статус, предмет і функції теорії соціального менеджменту	2	2	4
2	Історичні етапи становлення теорії соціального менеджменту	2	2	4
3	Основні закони і принципи теорії соціального менеджменту	4	2	4
4	Сучасні концепції і моделі теорії соціального менеджменту	4	2	6
5	Соціологічні парадигми аналізу соціального менеджменту	4	2	6
Контрольна робота 1		-	2	-
Частина 2 «Технології організації соціального менеджменту»				
6	Ієрархічна природа соціального менеджменту як суспільного явища	2	-	4
7	Технологічні засади організації соціального менеджменту	2	2	6
8	Структурно-функціональні основи соціального менеджменту	4	2	6
9	Організаційні форми та методи соціального менеджменту	4	2	6
10	Технології формування різних форм управлінського впливу	2	2	4
11	Технології прийняття управлінських рішень в соціальному менеджменті	2	2	6
12	Критерії вимірювання ефективності соціального менеджменту	2	2	4
Контрольна робота 2			2	
Всього годин:		34	26	60

Загальний обсяг: 120 годин, у тому числі:

лекції – 34 години;

практичні заняття - 26 години;

самостійна робота - 60 годин.

9. Рекомендовані джерела:

Основні (базові):

1. Бабосов Е.М. Социология управления. Учеб. пособие.-5 изд./Е.И.Бабосов.-Минск: Тетра. Системс, 2006.- 288с.(С. 5-15; 37-78; 79-94; 129-143; 251- 271)
2. Граждан В.Д. Социология управления : учебник /В.Д.Гражданно-4-е изд.-М.: Изд-во Юрайт, 2016.-607с. (С. 188-207; 347-365; 370-380; 485-502)
3. Друкер П. Задачи менеджмента в XXI веке: пер. с.англ. Учеб. пособие/ П. Друкер .- М.: Изд. дом «Вильямс», 2000.-272 с. (С. 15-62; 67- 101; 103-130)
4. Лукашевич М.П. Менеджмент соціальної роботи: теорія і практика: Навч. посібник/ М.П. Лукашевич, М.В.Туленков.-К.: Каравела, 2007.-296с. (С.72-140; 202-232; 233-280)
5. Руженський М.М. Соціальний менеджмент : Навчальний посібник /М.М.Руженський.- К.:ІПК ДСЗУ, 2011.-255с. (С. 9-80; 81-130; 161-176;203-212)
6. Сурмін Ю.П. Соціологія управління: Підручник. / Ю.П. Сурмін, І.П. Бедзюра. – К. : Освіта України, 2012. – 686 с. (С. 135-240; 251-298)
7. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту: Навч.посібник / М.В. Туленков. – К.: Каравела, 2007.– 304 с. (С. 7-52; 71--85; 135-170; 206 -246; 269-303)

8. Тощенко Ж.Т. Социология управления: Учебник и практикум /Ж.Т.Тощенко.-М.: Изд-во Юрайт, 2015.-304с. (С. 14- 26; 30-52; 183-193; 199-221)
9. Хоронжий А.Г. Соціальне управління: Курс лекцій /А.Г.Хоронжий.- Львів: Магнолія, 2013.-290с. (С. 11-24; 28-38; 41-48; 88-100; 103-123; 175-180; 199-206)
10. Чайка Г.Л. Эффективность в управлінні: навчальний посібник /Г.Л.Чайка, О.Г.Чайка.-К.: Знання, 2018.-334с. (С. 9-30; 197-230; 231-236; 250-261; 288-294)

Додаткові:

1. Акинфиева Н.В. Социальный менеджмент: учеб. пособ./Н.В.Акинфиева,Т.В.Беликова.- Саратов: Изд. центр «Наука», 2009.- 92с.
2. Албастова Л.Н. Технологии эффективного менеджмента: учебно-практическое пособие / Л.Н.Албастова.-М.: Аспект-Пресс,2008.-228с.
3. Алещенко В.І. Військово-соціальне управління:теорія і практика:підручник/ В.І.Алещенко.-К.:НУОУ ім.Івана Черняхівського,2017.-284с.
4. Афонин Ю.А. Социальный менеджмент: Учебник / Ю.А.Афонин, А.П.Жабин, А.С. Панкратов. - М.: Изд-во МГУ, 2004.-320с.
5. Барлет К. Управление без границ: новые организационные подходы / К. Барлет, С. Гошал. – СПб. : Питер, 2001. – 688 с.
6. Блейк Р. Научные методы управления: пер. с англ. / Р. Блейк, Дж. Мутон. – М. : Издательский сервис, 2004. – 543 с.
7. Булыгин Ю.Е Основы теории организации социального управления: учеб. пособие /Ю.Е. Булыгин, В.И.Волковский.-М.:ЧеРо, 2000.-142с.
8. Бусыгин А.В. Эффективный менеджмент /А.В.Бусыгин .- М.: Дело и сервис,2000.-156с.
9. Васькин А.А. Оценка эффективности управленческого труда / А.А. Васькин. – М. : Спутник, 1999. – 215 с.
10. Данюк В.М. Організація праці менеджера: навч. посібник /В.М.Данюк.-К.: КНЕУ, 2006.-276с.
11. Дерлоу Дж. Ключові управлінські рішення: технологія прийняття рішень: пер. з англ. / Дж.Дерлоу. - К.: Наукова думка, 2001. - 242 с.
12. Друкер П. Эффективный управляющий: пер. с англ./П.Друкер.-М.: Бизнес проект, 1995- 238 с.
13. Ильенкова С.Д. Социальный менеджмент: учеб.-метод. пособ. /С.Д. Ильенкова, В.И. Кузнецов.-М.: Евраз. открытый ин-т, 2011.-127с.
14. Коротков Э.М. Исследование систем управления /Э.М.Коротков .-М.: Дека, 2003.-336с.
15. Кравченко А.И. Социология управления: Учебник /А.И. Кравченко, И.О.Тюрина– М. : Академический Проект,2004. – 1136с.
16. Макашева З.М. Социальный менеджмент: учебник /З.М.Макашева, И.О.Калиникова.-М.: ЮНИТИ-ДАНА,2002.-202с.
17. Мескон М. Основы менеджмента: пер. с англ. / М.Мескон, М.Альберт, Ф.Хедоури.- М.: Дело, 1992.-702с.
18. Попов С.Г.Социальный менеджмент: учеб. пособ./С.Г.Попов.-М.: Ось-89, 2009.-163с.
19. Салмон Р. Будущее менеджмента: пер. с англ./ Р.Салмон .- СПб.: Питер, 2004.-304с.
20. Силин А.Н. Социальный менеджмент:словарь/А.Н.Силин.-М.: Университ. книга,2009.- 89с.
21. Социальный менеджмент: учеб. пособие /под ред. В.Н.Иванова, В.И.Патрушева.-М.: Высшая школа, 2010.-189 с.
22. Социальный менеджмент :учебник.-2-е изд./Под ред.Д.В.Валового.-М.: «Интел-Синтез», 2000.-392с.
23. Социология управления: учебник / под ред. В.И.Башмакова, В.Н.Князева, Р.В.Ленькова.- 2-е изд.-М.: Юрайт,2016.-360с.
24. Тавокин Е.П. Управление - социальное управление - социология управления: учеб.пособие /Е.П. Тавокин,-М.:Изд-во Либроком, 2016.-256с.
25. Туленков М.В. Концептуалізація понять «менеджмент» і «управління» в сучасному науковому дискурсі /М.В.Туленков //Політичний менеджмент.-2009.-№3.- С.101-111.
26. Удальцова М.В. Социология управления: учебник.-2-е изд./М.В.Удальцова.-М.:ИНФРА-М, 2017.-150с.
27. Чоудхари С. Менеджмент XXI века: пер. с англ. /С.Чоудхари.-М.: ИНФРА-М,2002.- 218с.
28. Шапиро С.А. Социология управления: учебное пособие /С.А.Шапиро, М.С.Соколова.-М.: КНОРУС, 2017.-334с.
29. Юдина А.И.Социальный менеджмент: учебное пособие/А.И.Юдина .-Кемерово: КемГУКИ, 2013.-231с.
30. Яценко А.М. Основы соціального управління:Навч. посіб. /А.М.Яценко.-Одеса: Астропринт, 2000.- 84с.